

Kaupunginhallitus 01.03.2021 § 73

§ 73

Lunastusluvan hakeminen ympäristöministeriöltä Hepokorven alueelle kiinteistön 49-402-10-2 määräalaan (Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Elfvengren Ilkka

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Teknisen toimen johtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus ehdottaa valtuustolle, että kaupunki hakee ympäristöministeriöltä lunastuslupaa OLLAS -nimisen kiinteistön (kiinteistötunnus 49-402-10-2) noin 14,8:n hehtaarin suuruiseen määräalaan.

Käsittely

Vuornos Jalosen kannattamana ehdotti, että asia jätetään pöydälle.

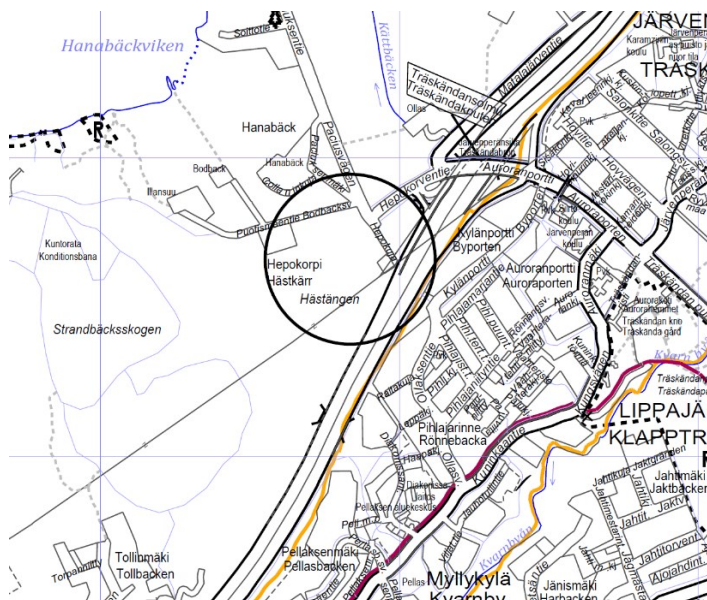
Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Vuornoksen ehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen hyväksyneen sen.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Asia jätettiin yksimielisesti pöydälle.

Selostus

Kaava- ja kiinteistö tiedot

Kiinteistö OLLAS (kiinteistötunnus 49-402-10-2) sijaitsee Högnäsin kaupunginosassa Träskändansolmun liittymässä rajautuen Hepokorventiehen ja Kehä III:n reunaan. Tarkastelualue on osoitettu liitekartalla. Hepokujan tiealue halkaisee tarkastelualueen kahtia. Hepokujan länsipuoleinen osa aluetta on viljelysmaata ja itäpuoleinen osa metsämaata. Alueella sijaitsee vuonna 1950 valmistunut noin 50 k-m²:n suuruinen asuinrakennus ja kolme pienehköä talusrakennusta. Kiinteistön 49-402-10-2 kaksipalstaisen määräalan pinta-ala on noin 14,8 hehtaaria. Tarkastelualue on merkitty vuonna 1997 lainvoiman saaneessa Espoon pohjoisosien yleiskaavassa pääasiallisesti teollisuuden ja varastoinnin alueeksi (T) ja vähäisiltä osin siihen kytkeytyväksi virkistysalueeksi (V). Vireillä olevan Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavan kaavaehdotuksessa tarkastelualueen käyttötarkoitukseksi on osoitettu pääosin elinkeinoelämän ja teollisuuden alue (TP/T) ja hyvin vähäisiltä osin virkistysalue (V). Yleiskaavaehdotus on ollut nähtävillä syys-lokakuussa 2020.

Kaupunginhallituksen elinkeino- ja kilpailukykyjaosto on varannut tarkastelualueen Fortum Power and Heat Oy:lle datakeskushankkeen suunnittelua varten (EKY 16.9.2019 § 40 ja 7.9.2020 § 94). Tarkastelualueella on tähän liittyen vireillä Hepokorvenkallion asemakaava ja asemakaavan muutos, jonka tavoitteena on mahdollistaa datakeskuksen ja sähköaseman sekä näiden vaatimien toimintojen sijoittaminen Hepokorven alueelle Kehä III:n pohjoispuolelle. Datakeskuksen toimintoja suunnitellaan voimassa olevan yleiskaavan mukaisille teollisuuden ja varastoinnin alueille.

Maanomistustilanne

Kaupunki omistaa tarkastelualueen länsipuolelta entuudestaan laajoja maa-alueita. Tarkastelualueen yksityinen maanomistus sijoittuu kaupungin omistamien alueiden ja Träskändansolmun liittymän väliselle alueelle. Kaupungin omistamien maa-alueiden sijoittuminen erilleen liikenneyhteyksistä ei mahdollista alueiden kehittämistä yleiskaavan mukaisiin käyttötarkoituksiin toiminnallisesti ja taloudellisesti mielekkäällä tavalla. Alueen hallintaan vaikuttaa myös olemassa oleva sähkölinja-alue käyttöoikeuden rajoituksineen rasittaen sekä yksityisen maanomistajan että kaupungin omistamia alueita.

Käydyt maanhankintaneuvottelut

Tarkasteltavan alueen hankinnasta on neuvoteltu maanomistajien kanssa yli kymmenen vuoden ajan. Neuvottelujen alkamisesta lähtien maanomistajia on tavattu muutaman vuoden välein ja aktiivisesti etsitty osapuolten kannalta soveltuvaa ratkaisua. Käydyt neuvottelut ja niiden pohjalta Espoon kaupungin 6.11.2020 jättämä viimeisin kirjallinen maanhankintatarjous eivät kuitenkaan ole johtaneet vapaaehtoisten kauppojen syntyymiseen.

Kaupunki jatkaa neuvotteluja edelleen aktiivisesti. Vapaaehtoisten kauppojen tulee kuitenkin perustua yleisen markkinatilanteen sekä tehtyjen kauppojen suhteen johdonmukaiseen ja tasapuoliseen hintatasoon. Suunnitteluvarauksen mukaisen datakeskushankkeen aikataulun vuoksi on syytä varautua tilanteeseen, jossa vapaaehtoiseen sopimukseen maanomistajan kanssa ei päästä. Mikäli maanhankintaneuvottelut eivät johda tuloksiin, on kaupungilla valtuuston 9.11.2015 hyväksymän maapoliittisen periaateohjelman mukaan mahdollisuus tapauskohtaisen harkinnan kautta hakea kohteeseen lunastuslupaa.

Yritystonttitilanne

Espoon kaupungin kasvu- ja työllisyystavoitteet edellyttävät pitkällä tähtäimellä riittävän yritystonttitarjonnan ennakoivaa kaavoittamista. Tarvetta ja kysyntää on sekä pienille että suuremman kokoluokan yritystonteille. Tällä hetkellä puutetta on erityisesti kokoluokaltaan suurista tonteista, minkä takia Espoon kaupunki on osin kykenemätön neuvottelemaan esimerkiksi merkittävien teollisuus- ja logistiikkahankkeiden sijoittumisesta Espooseen.

Kaupunkirakenteeltaan tiivistyvässä Espoossa yritystoiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi on tarvetta myös yritysten korvaavien sijoittumismahdollisuuksien osoittamiseen. Yritys- ja teollisuustonttitarjonnan lisäämiseksi tarkastelualueen hankkiminen kaupungin omistukseen on olennaista datakeskushankkeesta riippumatta. Hepokorven kehittäminen elinkeinoelämän alueena on kaupungin kehityksen kannalta keskeistä.

Espoon kaupunkisuunnittelulautakunta (11.6.2014 § 77) on Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavatyötä ohjatessaan linjannut, että Kehä III alueen roolia vahvistetaan työpaikka-alueena ja osana metropolialueen elinkeino- ja logistiikkavyöhykettä.

Lunastusmenettely

Espoon kaupunki hakee lunastuslupaa maankäyttö- ja rakennuslain 99 §:n 3 momentin mukaiseen tarpeeseen lunastaa alue asuntorakentamiseen liittyvään yhdyskuntarakentamiseen, johon alueelle suunniteltu työpaikka-alue on luettavissa.

Lunastuslupaa haetaan ympäristöministeriöltä, joka arvioi täyttääkö hakemus maankäyttö- ja rakennuslaissa määritetyt edellytykset lunastamiselle vai ei. Ympäristöministeriö ei arvioi tai määritä lunastettavasta maasta maksettavaa hintaa tai muita lunastuksen yksityiskohtia kuten lunastettavien alueiden tarkkoja rajoituksia kartalla. Nämä määritellään lunastusluvan myöntämisen jälkeen Maanmittauslaitoksen suorittamassa puolueettomassa lunastustoimituksessa. Lunastustoimituksen suorittaa toimitusinsinööristä ja kahdesta uskotusta miehestä koostuva lunastustoimikunta.

Lunastusluvan hakemisesta päättää kaupungin valtuusto. Päätös lunastusluvan hakemisesta on luonteeltaan valmisteleva ratkaisu. Siitä ei sen vuoksi voi valittaa (KHO:1986-A-II-47). Lunastusprosessi voidaan hakijan eli kaupungin osalta keskeyttää ja lunastushankkeesta vetäytyä, mikäli vapaaehtoinen maanhankinta saataisiin toteutumaan lunastusprosessin aikana.

Päätöshistoria